

Horia Sima

DE CE A FOST ASASINAT DUCA

- Rolul lui Titulescu în dizolvarea Gărzii de Fier -
- Cine a fost procurorul militar Gen. Petrovicescu ? -
- *Articole apărute în "Țara și Exilul"*

Colecția "Omul Nou"
1998

799704

ROMANIAN HISTORICAL STUDIES

Traian Golea

901 N.E. 14th Avenue, Apt. 601
Hallandale, Florida 33009, U.S.A.

0

*"...Acel care iese întâi din
legalitate prin faptul că provoacă, nu
are dreptul a se plânge de ilegalitatea
faptului celui care îi răspunde, pentru
că el însuși, renunțând la respectul
legii, nu are drept la garanția ei."*

Nelu Ionescu, unul din apă-
rătorii Căpitanului, în **"Opere
Complete**, de I. Banea, p. 60.

799704

THE UNITED STATES OF AMERICA
DO hereby certify that
the within and foregoing is a true and correct
copy of the original as the same appears
on the records of the Department of the Interior
in the office of the Secretary of the Interior.

WITNESSED my hand and the seal of the
Department of the Interior at Washington
this 1st day of January 1904.

Cum și de ce a fost asasinat Duca

Fiind un asasinat politic, trebuie mai întâi stabilit, care erau forțele care se opuneau Gărzii de Fier în România? Apoi, care a fost conjunctura politică a momentului, în toamna anului 1933?

Răspunsul este simplu: toate partidele dușmăneau Mișcarea Legionară pentru propriile lor păcate. Ele vedeau în desvoltarea Mișcării o amenințare pentru viitorul lor, iar pe de altă parte, o mulțime dintre conducătorii acestor partide erau angajați față de forțele conspirației anti-creștine și anti-naționale, cum era masoneria sau mișcarea comunistă din străinătate.

Între politicieni cei mai înversunați oponenți ai Legiunii se numărau I.G.Duca și Nicolae Titulescu. La insistențele lui Titulescu, Duca dizolvă Garda de Fier. Titulescu era exponentul intereselor conspirației mondiale comuniste și această conspirației nu putea tolera ascensiunea Gărzii de Fier, deoarece înscăunarea ei la putere ar fi însemnat anihilarea planului comunist de cucerire a Europei răsăritene. O victorie a Gărzii de Fier trebuia împiedecată cu orice preț. De aici insistențele lui Titulescu pe lângă Duca, când acesta părea că șovăie, să dizolve Garda de Fier.

Duca a fost mai mult târât spre această acțiune fatală în urma unor puternice presiuni externe. Lui Duca nu i s'a dat puterea decât cu acest preț, cu acest teribil angajament de a porni o prigoană sângeroasă contra tineretului legionar, iar Titulescu a uzat de tot prestigiul său internațional ca să-l

Cum și de ce a fost asasinat Duca

Fiind un asasinat politic, trebuie mai întâi stabilit, care erau forțele care se opuneau Gărzii de Fier în România? Apoi, care a fost conjunctura politică a momentului, în toamna anului 1933?

Răspunsul este simplu: toate partidele dușmăneau Mișcarea Legionară pentru propriile lor păcate. Ele vedeau în desvoltarea Mișcării o amenințare pentru viitorul lor, iar pe de altă parte, o mulțime dintre conducătorii acestor partide erau angajați față de forțele conspirației anti-creștine și anti-naționale, cum era masoneria sau mișcarea comunistă din străinătate.

Intre politicieni cei mai înversunați oponenți ai Legiunii se numărau I.G.Duca și Nicolae Titulescu. La insistențele lui Titulescu, Duca dizolvă Garda de Fier. Titulescu era exponentul intereselor conspirației mondiale comuniste și această conspirației nu putea tolera ascensiunea Gărzii de Fier, deoarece înscăunarea ei la putere ar fi însemnat anihilarea planului comunist de cucerire a Europei răsăritene. O victorie a Gărzii de Fier trebuia împiedecată cu orice preț. De aici insistențele lui Titulescu pe lângă Duca, când acesta părea că șovăie, să dizolve Garda de Fier.

Duca a fost mai mult târît spre această acțiune fatală în urma unor puternice presiuni externe. Lui Duca nu i s'a dat puterea decât cu acest preț, cu acest teribil angajament de a porni o prigoană sângeroasă contra tineretului legionar, iar Titulescu a uzat de tot prestigiul său internațional ca să-l

determine pe Duca să lichideze Legiunea. Titulescu este deci principalul responsabil de dizolvarea Gărzii de Fier și de tragedia ce a urmat la Sinaia.

Presa timpului descrie antecedentele venirii la putere a lui Duca. El nu a fost uns prim-ministru de Carol până ce nu s'a dus la Paris și n'a făcut promisiunea solemnă lui Leon Blum și bancherilor evrei de acolo că va dizolva Garda de Fier. Calătoria lui Duca la Paris și conversațiile ce le-a avut cu cercurile politice de stânga nu pot fi ignorate de cine vrea să scrie istorie. Ele explică seria de evenimente ce-au urmat, și anume:

- Venirea sa la putere.
- Prigoana împotriva Gărzii de Fier.
- Dizolvarea ei.
- Reacțiunea Nicadorilor - atentatul de la Sinaia.

Tragedia de la Sinaia este implicată în prețul sângeros ce l-a plătit Duca la Paris ca să vină la putere.

În timpul campaniei electorale au început atacuri la echipele de legionari angajate în propaganda electorală. Poliția și jandarmii aveau ordin să împiedece echipele de propaganda ale Gărzii de Fier. Situația s'a agravat și ciocnirile au devenit inevitabile când guvernul a dat dispoziții organelor executive să interzică accesul legionarilor în Tribunale pentru a depune listele de candidaturi. Măsura era anti-constituțională și era firesc ca legionarii să nu se lase expropriați de drepturile lor cetățenești, opunându-se abuzurilor guvernamentale. La Giurgiu profesorul Vasile Cristescu a trebuit să-și facă drum cu pistolul în mână printre agenții cari înconjurau clădirea Tribunalului pentru a ajunge să depună lista.

În cursul acelei campanii electorale memorabile au

fost sute de oameni maltratați sau arestați și pentru întâia oară au fost uciși legionari de gloanțele polițiștilor și jandarmilor, fără altă vină decât aceea de a înceca să-și exercite drepturile înscrise în Constituție. Atunci au fost împușcați studentul Virgul Teodorescu la Constanța și muncitorul Niță Constantin la Iași. Aceste crime s'au întâmplat înainte de dizolvare, și oamenii aceștia au murit de gloanțele polițiștilor și jandarmilor în urma ordinelor date de Duca.

Teroarea deslănțuită de Guvern în cursul campaniei electorale nu avea alt scop decât să justifice actul de dizolvare plănuir de multă vreme în hrubele conspirației pro-comuniste. Acest crescendo de agresiuni guvernamentale contra legionarilor trebuia să pregătească opinia publică în vederea unei călcări de lege și mai grave: **"Uitați-vă ce fac legionarii? Pretutindeni se încaieră cu jandarmii și tulbură ordinea publică."** Victimele agresiunii guvernamentale erau denunțate opiniei publice ca turburători ai ordinii în Stat, când în realitate cei care călcau legea era guvernul, presupusul ei paznic.

Când s'a hotărât apoi dizolvarea, prin Jurnalul Consiliului de Miniștri, acest act nu a fost o simplă dizolvare, destinat să interzică participarea Gărzii de Fier la alegeri, ci concomitent s'au efectuat 11.000 de arestări în toată țara, fără nici o bază legală, fără mandate emise de autoritatea competentă. Au fost arestări efectuate de organele executive, după ordinul primit de la Ministerul de Interne. Au avut loc sechestrări de persoane după cel mai tipic sistem bolșevic. Insuși eu, Horia Sima, am fost sechestrat și depus în închiisoarea Caransebeș în urma ordinului abuziv al prefectului de județ.

Faptele acestea, aceste antecedente, nu pot fi trecute

cu vederea când se judecă atentatul lui Duca, pentru că ele explică starea de spirit a tinerilor care au luat hotărîrea să-l suprimă. Loviturile, nedreptățile și umilințele suportate de tineretul Gărzii de Fier de când a venit Duca la putere, au umplut paharul răbdării și o reacțiune era inevitabilă. Există o scrisoare a Generalului Cantacuzino către Duca, cu care era înrudit, prin care îi atrage atenția vărului său asupra gravității actului săvârșit și la ce se poate aștepta. Generalul Cantacuzino se atașase de Mișcare tocmai în aceste momente dramatice, îndurerat de suferințele tineretului legionar. Pusese casa lui la dispoziția legionarilor urmăriți de poliție după dizolvare și din contactul cu ei își dăduse seama de starea lor de spirit. Scriindu-i lui Duca, Generalul îi descria revolta care clocotea în sufletul acestui tineret torturat, revoltă care s'ar fi putut descărca în capul lui Duca. Când vezi că se adună norii pe cer, poți să-ți dai seama că va urma furtună cu fulgere și trăsnete.

Asasinatul lui Duca a fost actul a trei legionari izolați, Nicadorii, care n'au mai putut suporta bestialitățile unui guvern deslănțuite contra unor tineri fără apărare. Ei și-au asumat răspunderea în fața istoriei și a lui Dumnezeu să răzbune toate aceste umilințe, chinuri și nedreptăți. Conducerea Gărzii de Fier a fost complet străină de hotărîrea lor. Acesta este adevărul care de altfel a rezultat cu prisosință în cursul procesului.

Poliția bănuia că Sterie Ciumeti ar ști unde este ascuns Corneliu Codreanu, și pentru asta l-au schingiuit să-i smulgă mărturisirea, și comisarii furioși că nu au putut afla nimic, l-au împușcat.

În cursul campaniei electorale și mai târziu, după dizolvare, când mii de oameni nevinovați fuseseră întemnițați,

Regele Carol al II-lea a refuzat să ia act de sălbăticiile săvârșite, deși fusese solicitat de victime, între alții și de Ion Moța, fapt care nu se poate explica altfel decât că era de acord cu prigoana deslănțuită contra legionarilor. Deși a fost părtaș la crimă, el nu vroia să participe la răspunderi, pentru ca să nu-și atragă o eventuală răsbunare. Pentru asta a refuzat să semneze decretul de dizolvare, cum ar fi vrut Duca, și a trebuit să fie semnat de Consiliul de Miniștri. Pe de altă parte, nu este exclus ca în sinea lui Regele să fi surâs la idea unei dispariții a lui Duca ca urmare a unei răzbunări legionare. Cu o lovitură el scăpa de doi oponenți: de șeful Gărzii de Fier și de șeful Partidului Liberal, căruia nu-i putea uita atitudinea ostilă ce a luat-o în momentul revenirii sale în țară.

Răspunderea ce i se poate atribui Regelui în moartea lui Duca este că, executând un mandat al bancherilor evreocomuniști de la Paris, i-a dat acestuia puterea cu condiția expresă să distrugă Garda de Fier. În cursul acestei operații de lichidare a Legiunii, Duca a căzut. A căzut ca urmare a condiției ce i-a impus-o Regele, să dizolve Garda de Fier. Răspunderea Regelui în acest atentat se circumscrie la răspunderea lui politică ca factor constituțional, de aceeași factură ca și răspunderea lui Titulescu, celălalt complice în dizolvarea Gărzii de Fier. Amândoi l-au împins pe Duca la moarte.

A fost Duca nevinovat, sau mai puțin vinovat decât Regele și Titulescu? Nicidecum.

Atât "insistențele" lui Titulescu cât și condiția ce i-a impus-o Regele pentru a lua puterea, nu diminuează răspunderea lui Duca. Niciun patriot adevărat nu poate accepta puterea cu condiția de a distruge viitorul țării. Fapta lui rămâne o pată monstruoasă în istoria țării noastre și împușcarea lui a fost justa pedeapsă pentru crima ce a săvârșit-o

față de națiune. Duca, din ambiție sau debilitate de caracter, pentru a-și satisface setea de putere, a consimțit să verse sângele tineretului. Această crimă nu se poate ierta, pentru că a fost o gravă încălcare a libertăților politice garantate de Constituție și o trădare a intereselor naționale. El devenise instrumentul credincios al unor forțe străine.

În ce privește procesul care a urmat, după cum se știe, fruntașii Legiunii au fost achitați pentru că nu a existat un complot al Legiunii, ci numai fapta celor trei tineri. "Complotul legionar", fabricat de poliție, s'a destrămat în cursul debaterilor. Singurul avantaj, dar hotărâtor, de care s'au putut bucura implicații a fost faptul că procesul s'a desfășurat în toată libertatea, încât apărarea a putut să facă uz de probele de nevinovăție de care dispunea. Toți fruntașii opoziției au depus în favoarea acuzaților, acuzând guvernul de ilegalitățile săvârșite. Impresia produsă asupra Curții, cu avalanșa de depoziții favorabile acuzaților, a fost atât de puternică încât însuși Generalul Petrovicescu, procurorul militar, și-a însușit punctul de vedere al apărării și a cerut achitarea fruntașilor legionari, fapt rar întâlnit în analele judiciare.

Când debaterile s'au încheiat cu senzaționala intervenție a Generalului Petrovicescu, și când nu mai urma decât pronunțarea sentinței de achitare, s'a prezentat în fața completului de judecată format din cinci generali, însuși Ministrul de Război, Generalul Uică, spunându-le că **"dorința Majestății Sale Regelui este ca fruntașii legionari să fie condamnați."** A fost nevoie de o altă intervenție, a Generalului Moruzzi la Palat, prieten cu Generalul Cantacuzino, pentru ca acest ordin să fie revocat. Acesta a fost rolul Regelui în proces. Îi vroia cu orice preț pe Corneliu

față de națiune. Duca, din ambiție sau debilitate de caracter, pentru a-și satisface setea de putere, a consimțit să verse sângele tineretului. Această crimă nu se poate ierta, pentru că a fost o gravă încălcare a libertăților politice garantate de Constituție și o trădare a intereselor naționale. El devenise instrumentul credincios al unor forțe străine.

În ce privește procesul care a urmat, după cum se știe, fruntașii Legiunii au fost achitați pentru că nu a existat un complot al Legiunii, ci numai fapta celor trei tineri. "Complotul legionar", fabricat de poliție, s'a destrămat în cursul desbaterilor. Singurul avantaj, dar hotărâtor, de care s'au putut bucura implicații a fost faptul că procesul s'a desfășurat în toată libertatea, încât apărarea a putut să facă uz de probele de nevinovăție de care dispunea. Toți fruntașii opoziției au depus în favoarea acuzaților, acuzând guvernul de ilegalitățile săvârșite. Impresia produsă asupra Curții, cu avalanșa de depoziții favorabile acuzaților, a fost atât de puternică încât însuși Generalul Petrovicescu, procurorul militar, și-a însușit punctul de vedere al apărării și a cerut achitarea fruntașilor legionari, fapt rar întâlnit în analele judiciare.

Când desbaterile s'au încheiat cu senzaționala intervenție a Generalului Petrovicescu, și când nu mai urma decât pronunțarea sentinței de achitare, s'a prezentat în fața completului de judecată format din cinci generali, însuși Ministrul de Război, Generalul Uică, spunându-le că "**dorința Majestății Sale Regelui este ca fruntașii legionari să fie condamnați.**" A fost nevoie de o altă intervenție, a Generalului Moruzzi la Palat, prieten cu Generalul Cantacuzino, pentru ca acest ordin să fie revocat. Acesta a fost rolul Regelui în proces. Îi vroia cu orice preț pe Corneliu

Codreanu, pe Ion Moța, pe Inginerul Clime sub cheie, ca mai târziu să le facă de petrecanie într'o formă oarecare.

De ce nu s'a predat Căpitanul imediat justiției pentru a răspunde acuzațiilor ce i se aduceau? Nu pentru că i-ar fi fost frică de răspunderi, și nici de moarte, ci pentru că nu vroia să fie "**ciumetizat**", adică ucis la învâlmășeală de vreun comisar de poliție (ca Sterie Ciumeti), așa cum dăduse ordin Victor Iamandi, Subsecretar de Stat la Interne. El s'a predat în momentul în care atmosfera se liniștise și dosarul atentatului ieșise din mâinile poliției pentru a intra pe căile justiției. Ultima sa gazdă a fost Colonelul Zăvoianu. Când s'a predat la Tribunalul Militar, în ziua de 25 Martie 1934, a fost însoțit de Colonelul Zăvoianu și de preotul profesor Dr. Gri-gore Cristescu. I-a luat pe cei doi martori pentru a avea certitudinea că va ajunge în mâinile justiției militare și nu ale poliției.

O altă versiune a atentatului contra lui Duca

Ziarul "Lupta" de la Paris din Decembrie 1983, aduce o nouă versiune a motivelor care au provocat moartea fostului prim-ministru relatate de ziaristul evreu Schaffermann într'un ziar din Israel.

I.G.Duca, se spune, primise un dosar compromițător privitor la Principele Carol chiar din mâinile lui Ionel Brătianu. Acesta fiind pe patul de moarte, i-a încredințat lui Duca dosarul pentru a-l folosi contra Principelui exilat, dacă va fi nevoie, în eventualitatea că ar încerca să se întoarcă în țară. Dosarul se referea la afacerea Focker, cu cumpărarea unor furnituri de avioane, la care Principele încasase un comision considerabil.

Duca păstra dosarul la el acasă, în casa de fier, iar cheia o ținea permanent la el. În Octombrie 1933 Duca ajunge prim-ministru și primul lucru ce i l-a cerut Regele Carol a fost să disolve Garda de Fier. După oarecari ezitări Duca dizolvă Garda de Fier la 10 Decembrie 1933, în condițiile atroce care se cunosc.

În noaptea de 29 Decembrie 1933 Duca e chemat de Carol la Sinaia cu un tren special, pentru o audiență de lucru. După audiență era obiceiul, când un oaspete ilustru înopta la Sinaia, să fie reținut să doarmă la Palat. Dar cu Duca nu s'a întâmplat așa. După terminarea audienței a fost expedit de Rege spre gară, să se culce în vagonul de dormit al trenului special. Nicadorii au fost perfect informați atât de audiență cât și de revenirea lui Duca în gara Sinaia. În gară paza era ca și inexistentă, încât atentatorilor le-a fost ușor să tragă în primul ministru.

Când a aflat Regele de întâmplare, a dat ordin ca trupul neînsuflețit a lui Duca să fie dus la Castelul Peleş, iar Doamna Duca a fost avizată să vină cu un tren special la Sinaia, ceea ce s'a și întâmplat.

Si acum partea carambolească: În timp ce Doamna Duca venea spre Sinaia, un agent al Regelui pleca spre București, înarmat cu cheia de la casa de fier găsită în buzunarul lui Duca. Dosarul Focker a dispărut.

Versiunea aceasta e puțin de crezut și obiectivul lansării ei este să abată atenția de la adevărata înlănțuire a faptelor cari au dus la împușcarea lui Duca.

Ordinul de dizolvare a Gărzii de Fier a venit prin Nicolae Titulescu, ministru de externe al României, de la internaționala Comunistă, al cărei agent Titulescu era. Bine înțeles că și Regele Carol și-a adus aportul lui, susținând teza lui Titulescu, însă cauzantul împușcării lui Duca a fost Nicolae Titulescu.

Fără îndoială, Regele Carol n'a deplâns moartea lui Duca, aducându-și aminte că în momentul reinstaurării sale (ca rege al României), Partidul Liberal a votat în bloc contra actului propus de Maniu. Dar de aici și până a vorbi de o conspirație (a lui Carol) cu legionarii, este o elucubrație. Dovadă e că Regele a făcut tot posibilul ca, în procesul ce a urmat în Martie 1934, Corneliu Codreanu și ceilalți fruntași ai Legiunii să fie condamnați.... **din înalt ordin**. Numai miraculoasa intervenție a Generalului Moruzzi a salvat situația.

Duca a murit din cauza bestialităților săvârșite în cursul dizolvării Legiunii. Nicadorii au răzbunat pe oamenii uciși, schingiuiți și arestați cu miile fără nicio vină din ordinul lui Duca.

Cine era Generalul Petrovicescu?

Corneliu Codreanu vorbea mereu cu cel mai mare respect de "**școala armatei**". Avea un adevărat cult pentru armată, pe care o considera scutul națiunii și refugiul ei cel mai sigur în vremuri de restriște. El a avut prilejul să cunoască și să aprecieze spiritul armatei române de la cea mai fragedă vârstă, el fiind elev al liceului "Mănăstirea Dealului". Toată viața lui de mai târziu s'a resimit de "**severa educație ostășească**" primită de la ofițerii-profesori ai acestui colegiu. De la Școala Militară de Infanterie de la Botoșani, unde a intrat în cursul războiului, a rămas cu aceeași imagine luminoasă despre corpul nostru ofițeresc. "*Educația primită la această școală*", spune el, "*mi-au îndrumat pașii pe căile luptelor și sacrificiilor pentru țară.*" Nu s'a subliniat îndeajuns rolul covârșitor pe care l-a avut în formarea personalității Căpitanului educația militară. El n'a urmat cariera armelor, dar spiritul ostășesc a lăsat urme adânci în toate actele vieții lui. Nimic mai absurd decât să se caute originile sistemului de organizare al Mișcării, bazat pe disciplină și ierarhie, în imitarea nu știu căror organizații străine. În realitate, la baza ei stau influențele binefăcătoare ale unui corp ofițeresc de elită, care au modelat sufletul în sensul asprei vieți ostășești. Corneliu Codreanu a rămas un soldat și în viața civilă, permanent mobilizat în slujba apărării patriei de dușmanii interni și externi. El a conceput Mișcarea, și aceasta încă de pe timpul când se afla la Văcărești, în anul 1924, ca o proiecție în viața publică a virtuților, tradițiilor și

spiritului armatei române; un partid al eroismului, în opoziție cu vechile partide, al căror stimulent și factor de aglutinare era interesul personal. Chiar în ceasurile grele de la Jilava, ținut în condiții inumane și păzit de garda militară a fortului, el a avut cuvinte de recunoștință și de laudă pentru modul civilizat în care a fost tratat de ofițeri și soldați. În ochii lor citea multă înțelegere pentru soarta lui și, în cadrul severelor consemne primite de la stăpânire, căutau să îi ușureze suferințele. Nu împărtășea aceleași păreri despre Corpul Jandarmeresc, pe care îi considera ceva aparte în armată, un instrument creat de clasa conducătoare coruptă, pe măsura mentalității ei corupte, cu scopul de a înăbuși orice aspirație de înnoire a vieții publice. Acest corp a desonorat haina militară prin crimele și abuzurile la care fusese asociat, încât părerera lui era că trebuia desființat și înlocuit cu o altă formație de păstrarea ordinei interne, care să aibă ca notă dominantă respectul pentru viața, averea și onoarea cetățeanului.

Incontestabil, de altă parte, că paralel cu propagarea spiritului militar, iar după război, al "**spiritului tranșeelor**", în viața civilă, ale căror manifestări mai importante au fost "**Liga Poporului**" a Generalului Averescu și apoi Mișcarea Legionară, a existat și o influență inversă, a clasei conducătoare corupte în direcția corpului ofițeresc. Cele două tendințe, "**școala armatei române**", bazată pe lealitate, corectitudine, competență și demnitate națională, și "**școala politicianistă**", ale cărei caracteristici fundamentale erau parvenitismul și selecția negativă, s'au înfruntat cu rezultate variabile în cadrul armatei române. Ca exemple ale spiritului politicianist infiltrat în armată, cităm pe ofițerii care au trădat pe Domnitorul Cuza, pe Generalul Iliescu-Turtucaia, o creație

a partidului liberal, pe Generalul Argeșanu, care a patronat baia de sânge din Septembrie 1939, pe Generalul Ravoviță, care a acceptat să participe la desorganizarea frontului din Moldova pentru a înlesni invazia sovietică. Ca exemple de ofițeri cari reprezintă marile tradiții ale armatei române avem pe Generalul Dragalina, pe Generalul Cantacuzino, pe Generalul Cristescu, pe Generalul Coroamă, pe Generalul Petre Dumitrescu, pe Generalul Avramescu. Dar ca să ne dăm și mai bine seama de spiritul care a însuflețit armata română, nu trebuie să uităm pe miile de ofițeri activi și de rezervă cari au căzut în Rusia alături de sutele de mii de soldați, alături de floarea tineretului român în lupta contra Antichristului moscovit. Aceasta e "**școala armatei române**", și nu servilismul abject, împins până la crimă, a câtorva rătăciți, cari constituiesc o excepție în cadrul acestui corp de elită.

Generalul Ion Petrovicescu este o figură clasică de ofițer ieșit din școala armatei române. Incoruptibil și incapabil să-și lege numele de o acțiune nedreaptă sau dăunătoare țării. Pus în mai multe împrejurări în situația de a alege între sacrificarea onoarei militare și sacrificiul vieții lui, cu toate posibilitățile și tentațiile ce i se ofereau, el a optat pentru calea onoarei.

Numele Generalului Petrovicescu s'a popularizat în rândurile legionare cu prilejul procesului din 1934. Până atunci nimic deosebit nu l-a impus în atenția opiniei publice. Fiu de oltean, a îmbrățișat cariera de ofițer, a făcut războiul și a străbătut toate treptele ierarhiei militare până la gradul de general. În cursul acestui proces faima lui urcă vertiginos, devenind pentru guvernamentali o enigmă și un scandal, iar pentru legionari o apariție providențială care a schimbat cursul istoriei românești. Ce s'a întâmplat în acest proces? Ce

turburare a provocat acest om? În loc să susțină actul de acuzare, implicând în asasinatul de la Sinaia pe Generalul Cantacuzino, pe Căpitan și pe toți fruntașii Gărzii de Fier, răstoarnă tot sistemul construit cu multă "**trudă**" în trei luni de anchetă de către guvernul liberal și uneltele lui, și scoate din cauză pe cei de mai sus. Hotărîrea lui era cu atât mai gravă în ochii guvernului și ai camarilei cu cât aceste forțe erau mai puțin interesate în condamnarea Nicadorilor; adevărata lor preocupare era să obțină trimiterea la ocnă a lui Corneliu Codreanu și a camarazilor lui. Când eforturile lor combinate, vizibile și invizibile, păreau că se apropie de acest desnodământ tragic pentru Mișcare, acest general le strică tot planul, având nemai pomenita îndrăzneală să declare nevino-vați pe principalii acuzați. A fost o lovitură de măciucă în capul guvernului și a tuturor forțelor antinaționale cari conspirau contra Mișcării. Odată ce comisarul regal Petrovicescu a luat apărarea fruntașilor legionari, era puțin probabil că se va obține o sentință de condamnare din partea generalilor cari formau Tribunalul Militar. Atunci s'a recurs în grabă la cunoscuta intervenție de la Palat, paralizată în momentul oportun de intervenția generalului Moruzzi.

Generalul Ion Petrovicescu a fost designat comisar regal în procesul contra fruntașilor Gărzii de Fier tocmai pentru că era cunoscut în Ministerul Armatei ca un ostaș strașnic, un executant perfect al ordinelor, un om crescut toată viața lui în cultul respectului legilor și regulamentelor militare. Aceste însușiri îl indicau, după părerea celor cari l-au ales și numit, a fi un perfect acuzator public într'unul din cele mai mari procese politice ale României moderne. Va fi un executant și nimic mai mult, omul de care avea nevoie guvernul pentru a crea în cursul procesului un climat fa-

vorabil condamnării.

Guvernul s'a înșelat în aprecierea personalității Gen. Petrovicescu. El era un militar strașnic, dar în acelaș timp și un om de caracter. Tipul "**cazon**", cum îl caracterizau superiorii lui, n'a stins în el nici focarul unei inteligențe superioare și nici pe omul de omenie, cea mai scumpă moștenire de la părinții lui. pe care a păstrat-o în sine dealungul carierei sale militare. Când Generalul Petrovicescu a început să studieze dosarele, el s'a pus pe treabă condus de aceleași aprehensiuni pe cari le aveau majoritatea oamenilor "**serioși**" ai țării: atentatul de la Sinaia repugnă ființei noastre românești și lezează moravurile noastre politice. Acești moraliști uitau să adauge că dacă aceste moravuri existau realmente în viața publică, atunci ele interziceau cu aceeași tărie și asasinarea cetățenilor pașnici de către stăpânire când se aflau în exercitarea drepturilor lor politice. Dar pe măsură ce a înaintat în examinarea dosarelor, și-a dat seama că toată afacerea complotului era o înscenare a regimului și că fruntașii Gărzii de Fier sunt nevinovați. Audierea martorilor i-a confirmat aceste rezultate. Acum, aceste convingeri putea foarte bine să le păstreze pentru sine, iar în rechizitoriu să rămână pe linia actului de acuzare. În definitiv, acesta era rolul lui. Meseria procurorului este să acuze, independent de ceea ce el ar putea să creadă. E treaba judecătorilor să dea o sentință justă, conform probelor existente. Dar el de ce să se pună rău cu stăpânirea, cu atât mai mult cu cât procesul se judeca în condiții de libertate și desfășurarea lui normală nu era primejduită. Nimeni nu putea să-l condamne că el își îndeplinește misiunea pentru care a fost desemnat din perspectiva Ministerului Public.

Măreția Generalului Petrovicescu constă în faptul că

odată convins de nevinovăția acestor oameni, nu s'a spălat pe mâini ca Pilat din Pont. El a refuzat să se refugieze în comoditatea rolului său oficial pentru a nu-și complica existența. Toată firea lui se revolta la ideea că ar putea fi complice cu nedreptatea și neadevărul. Dar dacă prin acuzațiile lui, oricât de șterse, ar pune în primejdie viața și libertatea acestor tineri și ar distruge speranțele unei generații? Nici în mormânt nu ar mai avea liniște. Omul corect din el, patriotul fără prihană, militarul fără pată, s'a ridicat aspru și cutezător, înfruntând coaliția tuturor puterilor oficiale și oculte care guvernau pe atunci țara. Datoria lui nu era să facă pe placul guvernanților, ci să susțină la proces ceea ce el a descoperit în cursul migăloaselor lui cercetări: *completa nevinovăție a căpeteniilor legionare*. Odată ce și-a făurit această convingere, el nu putea să tacă. Orice s'ar întâmpla cu el și oricâte neajunsuri i s'ar trage în cariera lui. Si a vorbit așa cum numai un om de înalte concepții morale putea să o facă. Rechizitoriul lui a fost o recompensă pentru suferințele celor din boxă și o desaprobară a abuzurilor guvernamentale.

Generalul Petrovicescu n'a avut nimic comun cu Mișcarea nici în anul 1934 și nici mai târziu. Aceasta este o altă enigmă din viața lui. După ce a ieșit la pensie, a păstrat raporturi discrete cu conducătorii noștri, dar n'a cerut încadrarea lui în Legiune, desi politic și spiritual se găsea pe aceeași linie. Nu voia probabil să fie acuzat de nimeni că atitudinea lui din 1934 s'ar datora altor mobile decât aceloră impuse de propria lui conștiință. Nu s'a îmbulzit la porțile Legiunii nici în anul 1937, când perspectiva unei victorii apropiate determinau chiar pe mulți oameni politici să se apropie de ea. Si trebuie să adaug că nici în 1940 nu a cerut

să fie primit în rândurile Mișcării, chiar dacă în anumite ocazii a îmbrăcat cămașa verde, ca semn de apartenență la regimul național-legionar. Generalul Petrovicescu n'avea veleități politice și n'a încercat niciodată să ceară din partea Mișcării nici cel mai mic semn de atenție pentru modul imparțial cum s'a achitat de obligațiile lui de comisar regal în procesul din 1934. Idealul lui era să își sfârșească zilele ca general-pensionar, în liniștea casei lui de la Sibiu, unde se retrăsese după ieșirea din armată.

Eu nu am avut onoarea să-l cunosc decât în vara anului 1940. când l-am vizitat la Sibiu. Era în prima jumătate a lunii August. Mi-aduc aminte că locuia într'o casă cu grădiniță în față, pe care o străbăteau pe o cărare mărginită cu gard viu. Eram însoțit de Petrașcu. Ne-a primit cu multă sensibilitate și prietenie. De statură potrivită, dar bine zidit, mi-a făcut impresia unui legionar roman care cu pasul lui hotărât a străbătut, a cucerit și a dominat întreaga lume veche. Am remarcat la el ochii mari și negri, cari reflectau o inteligență pătrunzătoare și o energie neobișnuită. Foarte așezat în gesturi și în vorbă. par'că întruchipa toată cuminenția ancestrală a neamului nostru. Cum tot pe atunci l-am văzut și pe Corneliu Georgescu, m'a izbit înrudirea sufletească dintre cei doi oameni. Aceleași manifestări potolite, aceeași blândețe în privire și aceeași inteligență adâncă, ce nu se lasă înșelată de aparențe.

Am intrat în miezul subiectului fără nicio greutate, ca și cum ne-am fi cunoscut de multă vreme. Era foarte amărât de veștile ce i le aduceam: iminentele pierderi teritoriale în Ardeal și Dobrogra și impotența guvernului Gigurtu de a le preveni. Că noi încercăm să-l convingem pe Rege de necesitatea unui cabinet de salvare națională, al cărui pivot să fie

Mișcarea, dar rezultatele sunt negative până acum. *"Si dacă Regele nu înțelege să schimbe în mod radical politica internă și externă, ce se mai poate face?"*, m'a întrebat Generalul. Am avut atâta încredere în omul acesta încât i-am desvăluit intențiile noastre ultime, lucru ce nu-l făcusem nici cu mulți legionari. Mi-a strâns mâna în semn de aprobare și încurajare fără a rosti o vorb. A urmat o tăcere apăsătoare, ca și cum destinul bătea la porțile sufletului nostru. Ne-am despărțit îngândurați, dar mulțumit că am descoperit în Generalul Petrovicescu un om întreg și o rezervă a națiunii.

În constituirea guvernului național-legionar l-am propus Ministru de Interne. El n'a cerut nimic și n'a intervenit prin nimeni. Noi aveam nevoie de el, deoarece trebuia găsit un om pentru această funcțiune care să se bucure atut de încrederea noastră cât și de a lui Antonescu. A fost unicul membru din cabinet asupra căruia nu am avut discuții cu Conducătorul. L-a acceptat din primul moment și cu vădită satisfacție. *'E un soldat conștiincios și un om de ordine. Mă bucur că îl vom avea la Interne.'* Trebuie să menționez în continuare că deși recomandat de mine în acest post, deși reprezenta mișcarea în guvern, totuși colaborarea mea cu el nu a fost ușoară. Impresionat de avalanșa de informații cari îi ajungeau de la Ministrul de Justiție Mihai Antonescu, de la Serviciul Secret controlat de Rioșeanu, de la Preșidenția Consiliului de Miniștri, de la alte oficine în slujba Generalului referitor la **"desordinele"** legionare, venea adeseori la mine și mă ruga să iau măsuri ca legionarii să intre în legalitate.

Firește, nici mie nu îmi plăcea să fiu asaltat zilnic cu astfel de vești, dar încercam să îi explic momentul politic în care ne aflăm. La 6 Septembrie nu s'a produs o schimbare de

guvern, și nici de regim, ci o schimbare revoluționară. Ori-
cărei revoluții îi trebuie un timp oarecare până se așează,
până își găsește albia. Să mulțumim lui Dumnezeu că ne-a
scutit de descărcări sângeroase, cum era de așteptat să se
întâmplesse după câte au pățimit legionarii. Asimilarea mentali-
tății de Stat nu se poate realiza în două săptămâni. Un aparat
nou de guvernare nu se poate crea decât prin adoptări succe-
sive. Recunosc că în Mișcare existau câteva focare de agita-
ție, dar majoritatea organizațiilor își văd liniștit de treabă. Nu
știu de ce se semnalează numai excepțiile și nu regula.
Incidente se produc și se vor mai naște, dar nimic grav nu s'a
întâmplat până acum (era în perioada înainte de Jilava).
Examinând apoi împreună lista cazurilor prezentate de
General. i-am demonstrat că majoritatea erau invenții, altele
erau în așa fel exagerate și desfigurate încât nu mai aveau
nimic comun cu realitatea, și numai o infimă parte constituia
materie de preocupare. Vor dispărea și acestea dacă mi se va
da liniște și răgaz, dar dacă se exploatează până la isterie
orice incident, oricât de banal, din orice parte a țării, atunci
firește că se crează o psihoză și o tensiune primejdioasă chiar
în sânul guvernului.

Cei cari îl alimentau pe Generalul Antonescu cu toate
aceste știri fanteziste erau politicienii mari și mici din
provincie, precum și o anumită lume a Bucureștilor, care
toată viața ei a trăit din intrigi și expediente. Această lume nu
mai avea ce face acum. I se tăiase oxigenul. Afacerismul nu
mai înflorea și influențele lăaturalnice nu mai prindeau. Si
atunci îl bombardau pe Generalul Antonescu cu scrisori, cu
telefoane, cu audiențe pentru a-i relata "**anarhia**" legionară.
Era un vechi procedeu care a fost permanent aplicat contra
Mișcării. O conducere de Stat leală și conștientă nu ar fi

acordat acestor denunțuri decât importanța ce li se cuvenea, lăsând timp Mișcării să-și reorganizeze cadrele după pierderile suferite în doi ani de prigoană sângeroasă. Cum însă Generalul Antonescu nu era identificat cu idealurile Mișcării și încă de pe atunci, probabil, se pregătea pentru expulzarea ei de la putere, simțea o deosebită plăcere să îi masacreze nervii lui Petrovicescu, asvârlindu-i în față tot ce primea, fără să-și dea osteneala să le verifice. Mi-aduc aminte că într'un Consiliu de Miniștri s'a pierdut o jumătate de oră cu o chestiune de "**ordine**" ridicată de Antonescu. În județul Romanați, un legionar trăsese o palmă unui moșier. Antonescu îl făcea responsabil pe Petrovicescu pentru această palmă. Era regretabil că se întâmplase, dar noi primiserăm mii de palme de la toate regimurile și nu s'a găsit la București niciun guvern, niciun ministru, nici chiar el, Antonescu, în 1938 când era ministru, care să le înregistreze și să facă scandal pentru ele. Asemenea incidente se mai puteau întâmpla, căci o mulțime de moșieri, de șefi de întreprindere se purtasera rău cu oamenii. Erau izbucniri naturale ale unor suferințe prelungite. Nu înțelegeam cum o palmă poate afecta ordinea internă a unui Stat, sau turbura liniștea unui guvern. Era o chestiune de competență circumscripției de poliție sau a judecătoriei respective. Generalul Antonescu avea o mentalitate curioasă referitor la ordinea internă. Dacă aparatul guvernamental trăgea palmi, lovea, schingiuia, viola domiciliile, asasina pe legionari, atunci era în regulă, atunci aceasta se chema "**ordine**". Când Regele Carol a suspendat Constituția, săvârșind un sperjur, aceasta se chema ordine în limbajul lui Antonescu, care se afla atunci în postul de Ministru al Armatei, dar când Corneliu Codreanu voia să facă o manifestație contra actului ilegal al Regelui, l-a

amenințat că va trage în manifestanți. Dacă victimele permanente ale tururilor regimurilor își luau libertatea să traga o palmă unui om al fostului regim, aceasta, în mentalitatea lui Antonescu, se chema "**anarhie**"; când însă Antonescu a organizat după 23 Ianuarie 1941 regimul celor mai strigătoare abuzuri, crime și nedreptăți, aceasta avea pentru el valoarea "**ordinei**", pentru că suprimase cu ajutorul baionetelor orice posibilitate de protest din partea opiniei publice.

Marea majoritate a cazurilor ce se prezentau Generalului Petrovicescu erau de această natură. Importanța lor consta în faptul că se găsea cineva la Centru, în speță chiar Conducătorul Statului, care să le speculeze împotriva Mișcării.

Cu toate lămuririle mele, Generalul Petrovicescu era mai mult înclinat să dea dreptate lui Antonescu. M'am izbit de mentalitatea militarului care intra pentru întâia oară în desişul vieții politice, mult mai complicată decât conducerea unei armate. Simțul ordinei și răspunderea locului ce-l ocupa îl determinau să privească cu îngrijorare manifestările legionarilor. Asta până într'o zi, când a încolțit în sufletul lui bănuiala că Generalul Antonescu nu este sincer, că în izbucnirile lui pe chestiunea ordinei e mult teatru și fățarnicie. Generalul Petrovicescu fusese desemnat ca împreună cu Ministrul Agriculturii, Nicolae Mareș, să reprezinte guvernul în funeraliile protopopului Ion Moța. Antonescu se afla pe atunci în Italia. La înapoiere Generalul Petrovicescu a venit la mine să îmi comunice o stranie convorbire ce a avut-o pe drum cu Mareș. Acesta l-a sondat cu multe precauțiuni, care ar fi atitudinea lui în cazul unui conflict între Conducătorul Statului și Mișcare. El ca ostaș, de care parte s'ar alătura? Petrovicescu a rămas uluit. I-a răspuns că întrebarea i se pare

atât de absurdă încât nu poate răspunde la ea. Relațiile dintre Generalul Antonescu și Horia Sima sunt cordiale. Există fricțiuni de rutină, ca în orice combinație nouă, dar nu vedea ce-ar putea să le turbure atât de grav. El a fost recomandat în acest post de Mișcare, dar în acelaș timp este tot atât de loial și Conducătorului, care nu este numai șef al Statului, ci și șef al regimului legionar. Nu vede rostul acestei întrebări. Mareș a revenit asupra chestiunii, sugerându-i că într-o asemenea eventualitate să se alăture fără șovăire Generalului Antonescu. Generalul Petrovicescu s'a arătat mult mai îngrijorat decât mine în urma acestei convorbiri. Cum până atunci colaborarea mea cu Antonescu se desfășurase în mod normal, cu mici ciocniri inerente oricărui început, nu am acordat aceeași importanță sondagiilor făcute de Mareș. L-am liniștit pe Generalul Petrovicescu, spunându-i că schimbul de cuvinte avut cu Mareș nu poate veni dintr'un îndemn al Generalului Antonescu; că împrejurul lui Antonescu sunt o mulțime de indivizi care urmăresc să provoace o ruptură cu Mișcarea, dar că până acuma nu am niciun motiv să cred că aceste intrigi au avut vreun rezultat. L-am rugat pe General să aibă aceeași încredere în Conducător și să nu se ia după vorbele lui Mareș. Petrovicescu a acceptat explicația mea, dar nu era pe deplin convins. În sufletul lui a rămas ceva, un fel de punere în garda față de Antonescu. Nu mai era dispus să se asocieze cu aceeași ușurință la indignările lui Antonescu împotriva legionarilor pe chestiunea desordinelor.

În cursul întâmplărilor de la Jilava s'a îndepărtat și mai mult de General. Si-a dat seama că pe Antonescu îl interesa mai puțin soarta celor suprimați cât mai ales să se folosească de această împrejurare tragică pentru a smulge conducerea Mișcării. Petrovicescu a stat ferm alături de mine

în aceste ceasuri dramatice, refuzând să facă jocul lui Antonescu. De atunci acesta i-a purtat o ură mortală și nu aștepta decât momentul prielnic ca să se răzbune. Generalul Petrovicescu a fost pus, în cursul acestei guvernări, într'o alternativă asemănătoare cu aceea din 1934: să aleagă între interesul personal, care îi dicta să se strecoare printre evenimente, sau să înfrunte deschis **Nedreptatea și Neadevărul**. El a ales din nou calea onoarei, așa cum îl povățuia conștiința lui curată.

Din acest moment șederea lui la Ministerul de Interne a devenit un calvar. Zilnic era chemat la raport de Antonescu, trebuind să suporte toate mojiciile acestuia. Aceeași tactică pe care o întrebuița el și față de Sturdza și Brăileanu, pentru a-i determina să plece. De câteva ori a venit la mine pentru a-mi spune că el nu mai poate suporta tratamentul Conducătorului și că vrea să-și prezinte demisia. L-am rugat să mai rămână, sperând într'o îmbunătățire a relațiilor cu Antonescu. Plecarea lui ar fi creat o gravă criză în guvern, mai ales după ce Sturdza fusese silit, prin aceleași procedee nedemne, să părăsească Ministerul Afacerilor Străine.

La Radio se organizase un ciclu de conferințe cu subiecte luate din istoria Mișcării. Între conferențieri figura și Generalul Petrovicescu, care își alesese să vorbească despre procesul din 1934. Lui i-a căzut ca dată a conferinței Duminică, 19 Ianuarie 1941, adică o zi înainte de a fi destituit. În cuvântarea lui a expus fazele procesului, începând de la dizolvarea Gărzii de Fier. În partea finală a ținut să precizeze că Legiunea nu și-a sfârșit drumul ei de suferințe, că mari și cumplite încercări o mai așteaptă. Pentru a da relief acestor presimțiri și previziuni, a încheiat conferința cu semnificativele cuvinte: "**Procesul Gărzii de Fier continuă.**"

Această declarație, făcută în ajunul loviturii de Stat a lui Antonescu, l-a fixat printre victimele predilecte ale Conducătorului. Deși n'a avut niciun amestec nici în organizarea manifestației făcută în favoarea lui și nici în așa zisa rebeliune, retrăgându-se după ce a fost destituit în casa lui, a fost ridicat din prima zi și transportat la închisoarea Serviciului Secret de la Malmaison. Din acest moment începe a doua parte a vieții Generalului Petrovicescu, trăită pe linia martirajului. Atât în cursul cercetărilor cât și la proces a avut o ținută demnă. Calm și stăpân pe sine, n'a făcut nicio concesie tiranului și nici o încercare directă sau prin prieteni să își ușureze soarta. L-a sfidat pe Antonescu așa cum merita, arătându-i că pentru el onoarea în apărarea dreptății contează mai mult decât cariera, libertatea și chiar viața. El era de părere că la proces trebuie contra-atacat cu vigoare, că trebuie adunate și administrate toate probele care să dovedească că ceea ce se cheamă "**rebeliune**" e în realitate o lovitură de Stat a lui Antonescu. Intre alte dovezi era și o declarație făcută de Generalul Vasiliu lui Alecu Ghica, pe când se afla la Malmaison: Vasiliu primise ordin din partea lui Antonescu să opereze o descindere la Siguranța Generală și cu acest prilej să-l aresteze pe Ghica. Acest ordin îl primise cu trei zile înainte de destituirea lui Petrovicescu și începerea așa zisei rebeliuni. Dar Vasiliu i-a adăugat: "**E absolut confidențial și vă rog să nu mă puneți să declar.**" Generalul Petrovicescu era de părere să fie chemat Generalul Vasiliu să depună ca martor și să fie utilizate toate probele de care se dispune pentru a se răsturna teza rebeliunii. Ceilalți însă, având în vedere situația grea în care se aflau, complicitatea lui Hitler cu Antonescu, au fost de părere să nu-l întărească și mai mult pe Antonescu, care suferea de delirul puterii, pentru a nu-și

agrava situația. Astfel au renunțat la propunerea lui Petrovicescu și s'au mărginit să se apere, demonstrând nevinovăția lor.

În 16 Iunie 1941 s'a dat sentința în procesul demnitarilor legionari. Generalul Petrovicescu a fost condamnat la 7 ani temniță grea, pentru absurda și nedreapta acuzație că ar fi înarmat pe legionari. După ce a fost supus ceremonialului umilitor al degradării, a fost transportat la închisoarea din Deva pentru a-și ispăși pedeapsa. În închisoare a dovedit din ce aluat sufletesc este clădit, ce structură solidă posedă interiorul său. În timp ce mulți oameni cari în libertate dau dovezi de mare energie și curaj, în închisoare își pierd cumpătul, devenind umbra a ceea ce au fost odinioară, la Generalul Petrovicescu s'a petrecut un fenomen invers, crescând și mai mare, și mai curajos și mai glorios odată cu zdrobirea vieții lui personale în această mlaștină a desnădejdiei.

Pensionarul de la Sibiu, care râvnea la o viață tihnită după ani de muncă și sacrificiu în slujba Statului, ajunsese pensionar al închisorilor antonesciene și apoi pensionar al închisorilor comuniste. Dar câtă lumină nu a lăsat în urma lui prin locurile de suferință pe unde a trecut. Niciun regret, nicio amărăciune, niciun pas înapoi. Antonescu l-a lovit, l-a umilit, dar n'a putut să-l îngenunche. Se desprinsese atât de mult de toată viața lui anterioară, încât se înălțase peste viață, peste moarte, peste ura dușmanilor lui. Acolo unde se ridicase el, în lumea spiritului nemuritor, nimeni și nimic nu-l mai puteau atinge. Devenise impermeabil la toate mezeriile detențiunii, Dar și în aceste momente, când nu mai era decât un număr într'o închisoare, un om fără personalitate socială, el nu s'a considerat eliberat de obligațiile lui de general. Si în

închisoare el a rămas un general, un general al rezistenței, un titan al mândriei și al demnității omenești. El nu mai împărțea de astă dată ordine soldaților lui, ci dăruia camarazilor lui de suferință comorile sufletului său. Generalul Petrovicescu a fost un stâlp de foc în bezna închisorii. Toți cari vorbeau cu el par'că s'ar fi adăpat dintr'un izvor de apă vie. Se simțeau renăscuți, refăcuți și gata să înfrunte o nouă perioadă de suferință. Abia în închisoare prietenul și admiratorul Legiunii și al Căpitanului s'a identificat cu aspirațiile Mișcării într'un mod cutremurător, cu o consecvență și hotărîre de sacrificiu care îl așează în categoria marilor existențe legionare.

Generalul a trăit destul ca să cunoască tragedia lui Antonescu și să se întrebe în sine, împăcat cu soarta, de ce a fost nevoie ca Mareșalul să deslănțuie o crâncenă prigoană contra unor oameni care nu i-au voit niciodată răul? Când demnitarii antonescieni și-au făcut și ei apariția în închisorile pline de legionari, aceeași întrebare s'a născut spontan pe buzele tuturor. O ură inutilă, stupidă, care a ruinat toate speranțele de mântuire a națiunii. Generalul Petrovicescu s'a stins în închisorile comuniste, fără a fi putut lămuri acest mister, a unei prigoane contrară celei mai elementare logice politice, a cărei victimă principală a fost țara toată.

Generalul Petrovicescu ocupă un loc de frunte în istoria Legiunii prin trei momente mari: rechizitoriul din 1934, activitatea lui în guvernul național-legionar și atitudinea lui din închisoare. Afinitățile lui spirituale cu Mișcarea se explică prin componentele principale ale sufletului său: omenia românească, adânca lui iubire de neam și simțul datoriei ostășești. Trei coordonate pe cari le regăsim încrucișate și în doctrina și activitățile Legiunii. Cine le are pe cele dintâi, în mod firesc se simte atras de Mișcare. Așa se

explică că mulți ofițeri de valoare au intrat în rândurile noastre după ce ne-au cunoscut temeinic.

Omenia românească e ceva care nu se poate defini, ca și cuvântul "*dor*", căci e un element constitutiv al sufletului național. Toți românii au moștenit omenia de la părinții lor, dar mulți o pierd pe drum în cursul luptei pentru existență, al eforturilor de a-și întocmi o carieră și o situație. A opera cu omenia în viață nu e comod. E o povară, un impediment pentru acel care vrea să izbândească repede și fără meritele corespunzătoare.

Generalul Petrovicescu a rămas un om de omenie toată viața lui. Tot ce-a acumulat mai târziu ca educație, ca instrucție, ca experiență, ca prestigiu, s'a clădit pe această bază. Nimic nu-l atrăgea, nimic nu-l însuflețea, nimic nu-l putea determina la o acțiune dacă nu avea un fond de adevăr și dreptate.

Generalul Petrovicescu n'a fost un om de largi inițiative, un cutezător ca Generalul Cantacuzino. Era un om modest, fără alte pretenții decât acelea de a-și realiza viața în mod decent. Imprejurări năpraznice l-au smuls însă din acest cadru de liniște idilică la care năzuia, pentru a-l asvârli în vârtoarea istoriei. Dar odată pus în situații de destin, el nu-și drămuia riscurile și responsabilitățile. Modestia nu însemna și lipsă de curaj sau fugă de greutate. Omenia avea la el sensul unei valori combative, care obligă a fi permanent în serviciul dreptății și al legilor onoarei. Cum ar fi putut el să acuze pe nedrept niște oameni nevinovați? Cum ar fi putut el să participe la prigonirea unui tineret care mâine va fi chemat să moară pe câmpul de luptă? Cum ar fi putut el să se desprindă de suferința colectivă a acestui tineret ajuns pe nedrept în închisoare? Odată convins de dreptatea unei cauze, nici

moartea nu putea să-l abată din drumul său.

De unde venea acest cavaler "*sans peur et sans reproche*", acest nelegionar care a creat istorie legionară și s'a convertit la legionarism când Mișcarea nu-i putea oferi o altă perspectivă decât o lungă agonie în închisoare? E **Ion** al pământului românesc, o aleasă întruchipare a zăcămintelor de omenie cari se găsesc în sufletul neamului nostru. Ecuația sufletească a Generalului Petrovicescu se rezolvă fără greutate: e omul de omenie crescut în școala armatei române.

Din zidurile întunecate unde și-a petrecut ultimii ani ai vieții se înalță și astăzi vocea lui, rostind ultimele cuvinte ce le-a spus în libertate: "**Procesul Gărzii de Fier continuă**".

Cine era Titulescu?

"Care sunt cauzele pentru care Garda de Fier m'a declarat obiect de agresiune? La cunoștința mea, ele sunt în număr de trei:

1. Faptul că Garda de Fier crede că eu aș fi autorul dizolvării ei în 1933.

2. Divergența care există în politica mea externă și a ei.

3. În fine, că eu aș fi lăsat liberă trecere Rușilor peste Nistru și astfel aș fi admis încălcarea fără rost de un popor străin a pământului strămoșesc."

Nicolae Titulescu, **"Eu și Garda de Fier"**, Universul, Luni, 13 Dec. 1937, în Arhiva Academiei Române.

Din Octombrie 1932 și până în August 1936 postul de Ministru de Externe al României a fost ocupat de Nicolae Titulescu, fost ambasador în Anglia și apoi reprezentantul României la Societatea Națiunilor. Indiferent de ce guverne se succedau, Titulescu a fost menținut permanent la Externe, bucurându-se atât de încrederea partidelor cât și de a Regelui Carol.

În această perioadă și sub direcția lui Nicolae Titulescu, politica externă a României a luat un curs diametral opus adevăratelor interese românești. **"Ministrul dușmanului"**, cum îl numește dl Mihail Sturdza, Titulescu intrase în serviciul conspirației comuniste și efortul lui

constant a fost să încadreze România în planurile moscovite de cucerire a Europei răsăritene, faimosul plan Lenin.

Titulescu, împreună cu Beneș, au fost făuritorii principali ai premiselor care au dus la izbucnirea celui de al doilea război mondial. Nu putem intra în toate amănuntele operațiilor titulesciene de subminare a securității europene. Ele sunt pe larg expuse în **"România și sfârșitul Europei"** a lui Mihail Sturdza. Ne vom limita doar la expunerea loviturilor date de Titulescu contra propriei lui patrii, cu scopul de a o împinge în orbita sovietică.

Trădarea lui Titulescu s'a realizat pe mai multe planuri, dar cari în final toate aveau o direcție convergentă:

I. A impus guvernului Duca sângeroasa prigoană din 1933-34 contra Gărzii de Fier, uzând de amenințări și de șantaj cu **"marii noștri aliați"**. Provocând această prigoană, Titulescu urmărea să distrugă singura forță politică internă capabilă să se opună bolșevizării României.

II. A determinat, în răstimpul cât a fost Ministru de Externe, o orientare a diplomației românești spre Rusia Sovietică, creindu-ne grave prejudicii.

În 9 Iunie 1934, grație neobositei activități a lui Titulescu, se reiau relațiile diplomatice între România și Rusia, cu circumstanța agravantă pentru noi că alipirea Basarabiei la Patria Mamă nu este recunoscută de Kremlin.

Pornind de la acest **"succes"**, Titulescu are un plan și mai ambițios: să integreze România în dispozitivul militar al Sovietelor, îngăduind trupelor bolșevice să treacă prin Nordul țării în eventualitatea izbucnirii unui război în Europa Centrală. Planul nu a putut lua o formă contractuală din cauza dârzei opoziții a lui Corneliu Codreanu și a altor personalități politice din toate partidele.

III. Paralel cu criminala lui politică de apropiere a României de Rusia Sovietică, Titulescu mai duce și o altă politică, tot atât de gravă pentru viitorul țării noastre: o politică de provocare a Puterilor Axei. În vreme ce atât Germania cât și Italia se străduiau din răsputeri să câștige prietenia României, Titulescu, proaspăt instalat la Externe, nu a scăpat niciun prilej ca să nu lovească în aceste mari puteri. Faptul era cu atât mai suspect cu cât România nu era o mare putere ca să-și îngăduie acte de ostilitate contra unor forțe mult superioare.

Cui servea această politică? În niciun caz nu României, ale cărei interese, începând din 1933, impuneau o atitudine binevoitoare față de Italia și Germania. România avea nevoie de sprijinul Puterilor Axei ca să se poată apăra contra unui atac sovietic - foarte probabil îndată ce vechiul sistem de alianțe, bazate pe hegemonia franceză pe continent, s'ar fi debilitat.

IV. Pentru a determina România să se alinieze Moscovei, așa cum îi comandase Internaționala Comunistă, Titulescu recurge la o armă care știa că-și va produce efectul dorit asupra sensibilității românești: chestiunea "**pericolului maghiar**". În ce consta perfidia și trădarea lui Titulescu? El inversa ordinea de mărime a primejdiilor care amenințau frontierele României. Pe de o parte exagera pericolul maghiar până la isterie, în timp ce trecea sub tăcere adevăratul pericol, pericolul Nr. 1, care venea de peste Nistru. Ungurii nu puteau să ne atace singuri. Ei erau prea slabi pentru ca să întreprindă o campanie contra României, în timp ce Rusia oricând putea să-și trimită diviziile peste Nistru și să ne cotopească. Pericolul maghiar era un pericol potențial. El putea să devină operant numai dacă se conjuga cu forța unor mari puteri, deci

chestiunea era, dacă Ungurii puteau găsi audiență la Puterile Axei, pe când Rusia Sovietică dispunea ea însăși de capacitatea belică să ne sdrobească, dacă nu ne vom adapta noilor condiții europene și vom rămâne singuri în fața ei. O politică de apropiere de Germania și Italia era necesară din amândouă motivele: pentru a împiedeca o luare în brațe a revendicărilor maghiare asupra Transilvaniei de către Germania și Italia, și pentru a ne asigura spatele contra Rusiei în eventualitatea lichidării vechilor alianțe.

Titulescu procedează însă exact invers: crează între România de o parte, și Germania și Italia de cealaltă parte, o atmosferă de tensiune gratuită, prin nimic justificată, înlesnind în modul acesta jocul maghiar și lăsându-ne total descoperiți spre Răsărit, pradă "**bunăvoinței**" sovietice.

Când Titulescu săvârșea aceste manevre sinistre pentru viitorul țării noastre, favorizând pretențiile maghiare la Roma și Berlin, Mișcarea Legionară și-a făcut datoria și l-a denunțat ca instigator al desmembrării Patriei. Atât în circulara din 30 Mai 1936 cât și în Memoriul adresat Regelui în 5 Noembrie 1936, Corneliu Codreanu a avertizat factorii răspunzători ai țării de politica de provocare ce-o duce Titulescu contra Romei și Berlinului, al cărei efect a fost, între altele, și un aspru discurs al lui Mussolini pronunțat după eșuarea politicii de sancțiuni contra Italiei, în care lua partea revizionismului maghiar. Aceasta s'a întâmplat după ce România, prin Titulescu, a fost prima țară care a decretat sancțiuni contra Italiei.

"Discursul lui Mussolini", spune Căpitanul în Memoriu, "este un răspuns sfâșietor de durere pentru noi, la atitudinea de mare vrăjmășie și de mare uneltire pe care politica noastră externă a avut-o față de Italia fascistă..."

"Noi am fost primul stat din lume care, ca cea mai de

pe urmă slugă a iudaismului, ne-am repezit la ordinul acestuia să decretăm sancțiuni contra Italiei într'un moment greu al istoriei sale."

"Se mai miră cineva de ferocitatea discursului lui Mussolini?"

"Din acest punct de vedere socotim că omul acestora, Nicolae Titulescu, a făcut cea mai mare crimă față de viitorul Statului Român."

A voit Hitler să ne ia Ardealul?

Acesta este unul dintre cele mai mari neadevăruri istorice, amplu desbătut și lămurit de dl Mihail Sturdza în cartea **"România și Sfârșitul Europei"**. Pentru increduli, cei ce-și închipuie că în această lucrare s'ar fi putut strecura vreun "parti pris", le stau la dispoziție lucrările lui Petrescu-Comnen. Fost ambasador la Berlin și apoi Ministru de Externe sub Carol. Petrescu-Comnen era și un adept al lui Titulescu și a metodelor acestuia de a conduce politica externă a țării. Ei bine, acest diplomat, care a fost un dușman de moarte al Noului Reich, scrie negru pe alb despre ofertele generoase făcute de Hitler și Göring României încă din 1934. Hitler nu-i simpatiza pe Unguri, nu sprijinea revendicările acestora și voia să se înțeleagă cu România, oferindu-i **garanții asupra integrității ei teritoriale, inclusiv granița Nistrului, și armanent din abundentă pentru a crea o nouă armată puternică**. Si această garanție Hitler era dispus să o dea fără o contra-pretenție de aceeași valoare, căci nu ne cerea nici măcar o alianță formală, ci numai asigurarea că teritoriul României nu va servi niciodată de vad de trecere armatelor sovietice spre Europa Centrală, iar în eventualitatea unui atac pe Nistru, ne vom apăra cu armele în mână, având certitudinea că Reichul ne va veni în ajutor.

Moța avusese dreptate când scria în articolul **"Hitlerismul Germanilor din România"**, că i se părea neverosimilă o încercare a lui Hitler de a ne răpi Transilvania: *"Înainte de toate declarăm că nu avem cunoștință că Hitler ar fi dat a înțelege prin ceva că urmărește o asemenea absurditate și deci socotim neserioasă o discuție asupra unor*

atari aberațiuni."

Nu numai că Reichul național-socialist nu urmărea o politică de desmembrare a României, dar ne garanta granița de Vest contra revendicărilor maghiare și extindea această garanție asupra tuturor granițelor românești.

Generoasele oferte ale Berlinului s'au reînnoit fără întrerupere din 1934, 1935, 1936 și 1937, și tot de atâtea ori Titulescu și urmașii lui la Externe au sabotat aceste încercări de consolidare a relațiilor româno-germane în termenii mai sus amintiți. Abia din primăvara anului 1938, când politica externă a României și-a accentuat tendința anti-germană, Hitler s'a hotărât să încline balanța spre Ungaria și să aplice României un tratament mai energic. Dar și această schimbare s'a petrecut extrem de lent, pe etape și cu multă prudență, sperând totuși într'un reviriment final românesc care să nu-l silească pe Fühler la alegerea prieteniei maghiare, încărcată de obligația de a-i satisface revendicările teritoriale în Transilvania. O ultimă încercare a de a câștiga prietenia României a făcut-o Hitler în Aprilie 1939, cu prilejul vizitei făcute la Berlin de Grigore Gafencu, Ministru de Externe în guvernul dictaturii carliste. Gafencu, continuator fidel al politicii titulesciene, nu numai că n'a dat nicio atenție propunerilor lui Hitler, dar s'a dus să-l viziteze cu intenția de a-l iscodi și de a afla planurile Germaniei pentru a le împărtăși apoi Londrei, Parisului și Moscovei. România a rămas ancorată în iluzoriile garanții franco-britanice, iar Germania, decepționată de rezistența ce-o întâmpina la București, a decis să joace în sud-estul european cartea Ungariei și a Bulgariei.

Colecția "Omul Nou"

Până în prezent au apărut:

1. DIN LUMEA LEGIONARA, de Victor Puiu Gărcineanu, 20 Pag. 1951, Salzburg.
2. RANDURI CATRE GENERATIA NOASTRA, de Ion Banea, 22 pag. 1951, Salzburg.
3. CAPITANUL, de Ion Banea, 108 pag. 1951, Salzburg.
4. INSEMNARI DE LA JILAVA, de Corneliu Zelea Codreanu, 66 pag. 1951, Linz, Austria.
5. TESTAMENT, de Ion Moța, 24 pag. 1951, Salzburg.
6. CRANII DE LEMN, de Ion Moța, 208 pag. 1951, Salzburg.
7. CARTICICA DE CANTECE, 56 Pag. 1951, Salzburg.
8. CRUCIFICATII, de Bănică Dobre, 90 pag. 1951, Salzburg.
9. PENTRU LEGIONARI, de Corneliu Zelea Codreanu, 504 pag. 1951, Salzburg.
10. FRATIA DE CRUCE, de Gheorghe Gh. Istrate, 340 pag. 1952, Salzburg.
11. CARTICICA SEFULUI DE CUIB, de Corneliu Zelea Codreanu, 195 pag. 1952, Salzburg.
12. PE DRUMUL CU ARHANGHELI, Vol. I, de Corneliu Georgescu, 154 pag. 1952, Salzburg.
13. CREZ DE GENERATIE, de Vasile Marin, 271 pag. 1952, Salzburg.
14. MITI DUMITRESCU, de Mihail Tase, 58 pag. 1952, Salzburg.
15. VIATA DE MUSCHETAR, de Gheorghe Costea, 85 pag. 1952, Salzburg.
16. CONFERINTE ținute la Berkenbrueck si Buchenwald, Colecție, 85 pag. 1952, Salzburg.
17. MOTA—MARIN, Răscumpărarea, Colecție de articole, 140 pag. 1952, Salzburg.
18. TEXTE ALESE, Extrase de doctrină legionară, 257 pag. 1952, Salzburg.

19. PENTRU CHRISTOS, de Alexandru Cantacuzino, 25 pag. 1952, Salzburg.
20. CARTEA CAPITANILOR, de Ernest Bernea, 65 pag. 1952, Salzburg.
21. NICADORII, de Toader Ioraș, 84 pag. 1952, Salzburg.
22. SUFLET SI GAND LEGIONAR, de I. Veverca, 25 pag. 1952, Salzburg.
23. DE VORBA CU NEAMUL, Versuri, de Ion Golea—dela—Fetea, 38 pag. 1952, Salzburg.
24. POEZII, de Ion A. Bucur, 46 pag. 1952, Salzburg
25. GRISA, Piesă de teatru, de Ion Sân—Georgiu, 33 pag. 1952, Salzburg.
26. CRONOLOGIE LEGIONARA, 206 pag. 1953, Salzburg.
27. STATUL SI ELITA LEGIONARA, de Horia Cosmovici, 30 pag. 1953, Salzburg.
28. STIL LEGIONAR, de Ernest Bernea, 29 pag. 1953, Salzburg.
29. MARTURISIRI PENTRU UN OM NOU, de Ernest Bernea, 72 pag. 1953, Salzburg.
30. MISCAREA LEGIONARA SI DEMOCRATIA, de Horia Sima, 42 pag. 1955, Salzburg.
31. TESTAMENT, de Ion Moța, Retipărit, 32 pag. 1962, Munchen.
32. LA SANTA SEDE E GLI EBREI DELLA ROMANIA DURANTE LA SECONDA GUERRA MONDIALE, de Horia Sima, 30 pag. 1963, Munchen.
33. EL HOMBRE NUEVO, por Horia Sima, 24 pag. 1964, Munchen.
34. ARTICOLE POLITICE, de Horia Sima, 168 pag. 1967, Munchen.
35. INSEMNARI DELA JILAVA, de Corneliu Zelea Codreanu, Retipărit, 70 pag. 1968, München.
36. PENTRU LEGIONARI, de Corneliu Zelea Codreanu, Reprodusă ediția princeps Sibiu 1936, 488 pag. 1968, Munchen.
37. OPERE COMPLETE, Alexandru Cantacuzino, 190 pag. 1969, Munchen.
38. EISERNE GARDE, Codreanu, 488 pag. 1970, München.
39. CRANII DE LEMN, de Ion I. Moța, Ediția "Monumentul Moța—Marin" Majadahonda, 346 pag. 1970, München.
40. OPERE COMPLETE, de Ion Banca, Ediția "Monumentul Moța—Marin" Majadahonda, 240 pag. 1970, München.
41. CARTICICA SEFULUI DE CUIB, de Corneliu Zelea Codreanu, Retipărită, 144 pag. 1971, München.

42. ROZA VANTURILOR, de Nae Ionescu, 450, pag. 1973, München.
43. ADEVARUL IN PROCESUL CAPITANULUI, scos de Mișcarea Legionară în August 1938, 241 pag. 1981, Miami Beach, USA.
44. PROCESUL LEGIONAR 1953, scos de Mișcarea Legionară, ediția III-a, 1983, Miami Beach, FL USA.
45. OPERE COMPLETE, de Alexandru Cantacuzino, Ediția II-a, 190 pag. 1990, Miami Beach, FL USA
46. TEXTE ALESE, Extrase de doctrină legionară, Ediția II-a 60 pag. 1990, Miami Beach, FL USA.
47. PENTRU LEGIONARI, de Corneliu Zelea Codreanu, Ediția 7-a, 488 pag. 1990, Miami Beach, FL USA.
48. SFARSITUL UNEI DOMNII SANGEROASE, de Horia Sima, Ediția II-a, 500 pag. Miami Beach, FL USA.
49. CARTICICA SEFULUI DE CUIB, de Corneliu Zelea Codreanu, 195 pag. 1991, Miami Beach, USA.
50. FRATIA DE CRUCE, de Gheorghe Gh. Istrate, 340 pag. 1991, Miami Beach, USA.
51. CRANII DE LEMN, de Ion I. Moța, cu adaos de "Conferința Liga Națiunilor", "Testamentul" lui Moța și biografia lui Moța, de A. Vântu, 346 pag. 1992, Miami Beach, USA.
52. ADEVARUL IN PROCESUL CAPITANULUI, scos de Mișcarea Legionară în August 1938, 241 pag. 1992, Miami Beach, USA.
53. CRONOLOGIE LEGIONARA, Colecția Omul Nou, 208 pag. Ediția II-a, 1992, Miami Beach, USA.
54. CAZUL IORGA-MADGEARU, Declarații făcute de dl Horia Sima revistei Carpații, Madrid, în 1961. Ediția II-a 1992, Miami Beach, USA.
55. RASPUNDERILE LUI TRAIAN BOERU IN CAZUL IORGA-MADGEARU, O punere la punct, de Gheorghe Costea, 1963, Ediția II-a 1992, Miami Beach, USA.
56. BIBLIOGRAFIE LEGIONARA, de Ion Boncă, cu o prezentare de Faust Brădescu, 100 pag. 1993, Miami Beach, USA.
57. AM FOST COLEG SI PRIETEN CU IONEL GOLEA, În amintirea lui și a luptei comune, de Dr. Teofil Mija, cu o prefată de Horia Sima, 202 pag. 1993, Miami Beach, USA
58. DE VORBA CU NEAMUL, Versuri de Ion Golea—dela—Fetcu, editie întregită, cu o prefată de Horia Sima, 135 pag. 1993, Miami Beach, USA.

59. DIZIDENTA LEGIONARA sau COALITIA DEZERTORILOR SI A CAPITULARZILOR ?, de Traian Golea, 88 Pag., 1993.
60. PROCESUL DIN 1953 al LEGIONARILOR PARASUTATI, Bucuresti, 9-12 Oct. 1953, editia IV-a, întregită cu biografii, 247 pag., Colecția "Omul Nou", Miami Beach, FL. 1993.
61. ANTOLOGIE LEGIONARĂ, Opera publicistică 1950-1992, Horia Sima, Vol. I, 1994.
62. ANTOLOGIE LEGIONARĂ, Opera publicistică 1950-1992, Horia Sima, Vol. II, 1994.
63. ANTOLOGIE LEGIONARĂ, Opera publicistică 1950-1992, Horia Sima, Vol. III, 1994.
64. ANTOLOGIE LEGIONARĂ, Opera publicistică 1950-1992, Horia Sima, Vol. IV, 1994.
65. ANTOLOGIE LEGIONARĂ, Opera publicistică 1950-1992, Horia Sima, Vol. V, 1994.
66. ANTOLOGIE LEGIONARĂ, Opera publicistică 1950-1992, Horia Sima, Vol. VI, 1994.
67. ANTOLOGIE LEGIONARĂ, Opera publicistică 1950-1992, Horia Sima, Vol. VII, 1994.
68. ACUZAT, MARTOR, APARATOR IN PROCESUL VIETII MELE. de Dumitru Banea, 1994, 214 pag.
69. REZISTENTA IN MUNTII BRASOVULUI, de Petre Baicu, 1994, 75 pag.
70. HAIDUCII DOBROGEI, Rezistența armată în Munți Babadagului, Dobrogea, de Nicolae Ciolacu, singurul supraviețuitor, 283 pag., Colecția "Omul Nou" Hallandale, Florida, 1955.
71. TESTAMENTUL POLITIC AL LUI VASILE POSTEUCĂ, de Nicu Iancu-Păltinișanu, 10 pag. 1997
72. PRESA LEGIONARA IN EXIL, 1963, de Horia Sima, 1997.
73. DIN ACTIVITĂȚILE LUI TRAIAN GOLEA, 24 pag., 1997
74. DE CE A FOST ASASINAT DUCA, de Horia Sima, 34 pag. 1998

